

Lliurament del premi de la Institució Catalana d'Història Natural

Dijous 22 d'abril de 1999, a les sis de la tarda a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, tindrà lloc l'acte de lliurament del premi per a estudiants de la Institució, convocatòria 1998.

Perspectives de futur: opinions sobre la Institució

Quina ha d'ésser la Institució Catalana d'Història Natural del futur?

La Institució compleix cent anys i s'interroga sobre el seu futur. Em sembla que ha arribat l'hora de decidir si es volen superar vells llasts i plantejar una regeneració a fons, per convertir la ICNH en una organització eficient que pugui cobrir amb dignitat un buit important que difícilment podria ocupar cap altra entitat dels Països Catalans. Miraré d'explicar-me en poques paraules.

Un segle d'existència d'una entitat justifica a bastament la necessitat de redefinir la seva raó d'ésser. Per fer-ho, seria bo començar per posar-nos d'acord sobre els propòsits i els objectius més importants de l'entitat, mitjançant un procés democràtic, en el qual tots els socis hi puguem participar. Un cop s'hagi assolit el consens sobre la missió de la Institució, s'hauria de crear un equip de treball per tal que prepari el pla estratègic. Un pla que hauria de contenir, entre altres elements, indicadors de resultats consensuats i fàcilment mesurables. Per exemple, que al 2005 la ICHN disposi d'una plantilla de 20 persones, que hi treballin una dotzena d'objectors de consciència, que hagi duplicat el nombre socis, o que obtingui el 30% dels seus recursos econòmics de patrocini privat. En el procés d'elaboració del pla estratègic també cal propiciar la participació dels associats, perquè és indispensable que sigui assumit per una ampla majoria. Naturalment, els plans d'actuació anuals es desprendrien del pla estratègic i farien més fàcil als òrgans corresponents determinar prioritats, assignar recursos, fer balanç dels resultats i avaluar el grau d'assoliment dels objectius que tots desitgem.

Com a filial de l'Institut d'Estudis Catalans que és, la Institució ha de se-

guir essent una entitat catalana unitària, on tots els naturalistes (professionals o afeccionats) que treballem en terres catalanes hi puguem trobar acollida, una entitat sense ànim de lucre, amb voluntat de servei al país, políticament independent i no bel·ligerant. Una entitat que hauria de saber capitalitzar una llarga història, un prestigi científic merescudament guanyat, publicacions emblemàtiques i una base de socis ben estimable. Però aquests valors no la revitalitzaran pas. Per impulsar una regeneració caldria que la Institució s'adaptés a les necessitats d'avui, que aprofités les possibilitats que s'han obert durant els darrers anys (noves tecnologies incloses) i que se situés en l'àmbit que pot raonablement ocupar, un nínxol clarament perceptible entre els espais coberts per les ONGs conservacionistes, les universitats i els seus centres de recerca, les administracions públiques i les fundacions privades.

La meva il·lusió—deixeu-m'ho dir així— seria que la ICHN esdevingués una organització potent i dinàmica, amb professionals ben preparats, coordinats de forma àgil amb grups de voluntaris, amb la xarxa de socis d'entitats vinculades i similars, centres de recerca, universitats i organitzacions conservacionistes o ecologistes serioses, nacionals i internacionals, a fi que pogués reaccionar eficaçment davant dels problemes cada vegada més complexos amb que s'enfronten els sistemes naturals del país. Crec, per tant, que hauria d'implicar-se a fons en els àmbits de la conservació i la sostenibilitat, en la línia que l'Agenda 21 marca en el seu capítol setè.

Activitats d'ornitologia

Arran de la incorporació de membres del Centre Català d'Ornitologia a la Institució, el nombre d'activitats relacionades amb l'ornitologia està experimentant un notable increment. Tot seguit es detallen algunes de les activitats programades pels ornitòlegs de la Institució:

Ornitologia a la serralada de Marina

17 i 31 de març, 7 i 21 d'abril, 5 i 19 de maig i 2, 16 i 30 de juny.

Transsectes i anellatge d'ocells al sud de la serralada de Marina, a Badalona. Coordinador: Juan Bernal, tel. 933 983 572.

Cursos d'introducció a l'ornitologia

Cursos d'introducció pràctica a la identificació i estudi dels ocells, amb aprofundiment en censos, anellatge, instal·lació de nius artificials, etc.

- Curs a la serralada de Marina, Badalona (Barcelonès), de l'1 de maig a 19 de juny.
- Curs a l'aiguabarreig del Segre i el Cinca, a Mequinensa (Baix Cinca), del 15 d'abril al 20 de maig.

El preu dels cursos és de 10.000 ptes. Els socis de la Institució gaudiran d'un descompte en el preu d'inscripció, el qual quedarà reduït a unes 3.000 pessetes tot inclòs (guiatge i sortides, professorat, documentació, material, etc.).

En aquest moment em sembla prematur i imprudent dir si en el futur de la ICHN caldria primar els aspectes d'un centre d'estudis i avaluacions dels sistemes naturals (que n'inclouï la planificació i gestió), d'un fòrum permanent, d'un "think tank", d'un centre de publicacions científiques catalanes que aprofiti a fons les capacitats de la telemàtica, o més aviat cal que esdevingui el "teixit conjuntiu" — com diria Margalef — de tantes iniciatives lloables però inconnexes i sovint eixorques com produeix el país. O si hauria de combinar els aspectes precedents amb d'altres d'igualment compatibles que podrien afegir-s'hi. Crec que això cal decidir-ho entre tots. Només vull afegir que la línia encetada en l'Estratègia catalana de la conservació i ús sostenible de la diversitat biològica em sembla una signe clar d'on caldria aprofundir.

Si decidim que ha arribat l'hora de regenerar i d'enfortir el paper de la Institució, caldrà que venci inèrcies i recels, que tingui

una missió clara, en consonància amb els difícils reptes que se'n tiren al damunt, que s'estructuri d'una forma àgil i flexible per tal d'aprofitar oportunitats conjunturals fugisseres, i que es doti dels mitjans humans i materials adients per aquesta comesa. Ha de disposar d'un equip sòlid i amb vocació de servei, que sigui capaç d'esperonar el treball dels voluntaris i dels socis. Ha d'ampliar i diversificar els seus ingressos econòmics. Ha de completar la seva base territorial i obrir-se als treballs interdisciplinars, començant per les altres societats filials de l'IEC. Ha d'ésser capaç de marcar pautes fiables en avaluacions, diagnòs i propostes pel segle vinent, sense renunciar —com feu el Llibre Blanc de la Natura als Països Catalans— a la denúncia rigorosa i al compromís polític honest. En una paraula, ha d'ésser un agent compromès en el viratge de la nostra pàtria cap a la sostenibilitat.

Josep Maria Mallarach
Santa Pau, febrer de 1999 ■

Resums de les sessions científiques

Els vertebrats a Catalunya. Estatus, selecció d'indicadors i conservació.

Presentada el 16 de desembre de 1998 per Joan Real, professor del Departament Biologia Animal de la UB.

La gran diversitat ambiental de Catalunya i la situació del nostre país, frontera biogeogràfica entre els elements medioeuropeus i mediterranis, fa que el nombre d'espècies de vertebrats sigui elevat, prop de quatre-centes espècies residents que s'hi reproduïxen regularment. La diagnòs de l'evolució demogràfica de les poblacions de vertebrats, bé que ineludible per a qualsevol estratègia de conservació del patrimoni biològic, no ha estat escomesa fins ara. El present treball pretén aportar una aproximació a aquesta qüestió, a partir de l'opinió de diversos experts consultats.

El període de valoració de l'evolució de les espècies han estat les tres darreres dècades. Cada espècie ha estat inclosa en una de les categories següents: «Extintida», «En perill d'extinció», «En disminució», «Estable», «Colonització», «Introducció» i «Es desconeix». Per a la valoració global de l'evolució poblacional de les espècies de fauna autòctona, s'han exclòs les categories «Extintida», «Introducció» i «Es desconeix». Globalment, un 47 % de les espècies de vertebrats que viuen a Catalunya es troba en disminució. Cal remarcar que, en el cas dels peixos autòctons, la situació és extrema, ja que totes les espècies es troben en disminució. Per classes taxonòmiques de vertebrats, la meitat de les espècies de peixos autòctons es troben en perill d'extinció, mentre que el se-güent grup amenaçat són els ocells, amb

prop d'un 15 % de les espècies i els mamífers (10%).

Si analitzem els factors responsables de la davallada de les diferents espècies, observem que un 60 % d'aquestes es troben amenaçades per factors relacionats amb la pèrdua d'hàbitat, i més de la meitat, per factors de caire «irreversible» (urbanització del territori, construcció d'infraestructures, canalització de rius...). De la resta, prop d'un 20 % es troben amenaçades per canvis agrícoles, des de la pèrdua de les activitats pastorals i agràries a les zones de muntanya, tant mediterrània com d'alta muntanya, fins a la intensificació d'aquesta pèrdua a les planes agrícoles. La resta de causes que afecten la fauna de manera important són: la mortalitat per infraestructures (electrocució, atropellament), la persecució (caça legal o il·legal), la mala gestió cinegètica o piscícola i la contaminació.

De tot això es poden extreure diverses conclusions pel que fa a la conservació dels vertebrats. La primera és que, al ritme de la urbanització que pateix el territori, força espècies poden veure's molt afectades per manca suficient d'hàbitat favorable per mantenir poblacions viables (molts rapinyaires, mamífers carnívors, etc.). Una altra conclusió és que les àrees agrícoles gestionades de manera extensiva són —després de les àrees humides— les que tenen una riquesa d'espècies més elevada i sustenten processos ecològics vitals per a la conservació d'espècies molt amenaçades (període de dispersió, alimentació, etc.). La transformació i pèrdua d'aquests hàbitats

està condicionant la con-servació de moltes espècies i de processos ecològics essencials. És urgent la creació de legislació adequada i competent que categoritzi totes les espècies de vertebrats segons el seu grau d'estat amenaçat i ho faci amb criteris moderns de conservació (vegeu UICN, 1994), la qual implementi les accions de conservació necessàries per a cada espècie segons els seu grau d'estat amenaçat. És també imperiosa la realització d'inventaris quantificats i amb criteris moderns per a la detecció i valoració de les àrees importants per als vertebrats a Cata-

lunya. En el cas dels ocells, ho ha fet Birdlife International - SEO. Aquestes àrees haurien d'ésser una eina de primera mà en l'ordenació del territori a Catalunya. També caldria que es realitzessin plans de conservació de les espècies més amenaçades de manera «horitzontal» on participessin tots els organismes i totes les persones implicats en la conservació. Finalment, caldria dur a terme la preparació de protocols i la realització de la monitorització de poblacions de vertebrats a de tot el país, per tal de tenir una eina objectiva per conèixer-ne l'evolució. ■

Conservació de la diversitat genètica. El paper dels bancs de germoplasma

Presentada per Cèsar Blanché, professor del Departament de Productes Naturals, Biologia i Edafologia de la UB, el 13 de gener de 1999

La diversitat genètica (DG) és un dels tres components principals de la diversitat biològica (DB) (juntament amb la diversitat taxonòmica i la diversitat ecològica) reconeguts per la Convenció de la DB. No obstant això, ha estat objecte de poca atenció, tot i que es troba tant a l'origen com al final de tota la diversitat.

Primerament, es va tractar de la mesura de la DG a través de dades fonamentalment fornides per marcadors moleculars, així com de la compartimentació de la DG en el temps i en l'espai i de la interacció amb altres disciplines, en el marc del que hom anomena biologia de la conservació.

En segon lloc es va presentar una estratègia general de conservació de la DG que, integrava les actuacions in situ i ex situ, a partir d'objectius i prioritats ben establertes i arribant a la utilització dels productes de la

conservació. En particular, es va insistir en el paper dels bancs de germoplasma en la conservació de la DG, tant en els seus aspectes positius com en les crítiques que diverses ONG i associacions científiques els fan. Finalment, es van presentar els resultats de l'informe sobre Gens i genomes realitzats per membres del GREB per a la Estratègia catalana per a la conservació de la diversitat biològica que permeten conèixer l'estat actual de la recerca en DG que es fa actualment a Catalunya i les prioritats de conservació que se'n deriven, després d'haver consultat més de quaranta especialistes.

La sessió va finalitzar amb un col·loqui, en el qual van destacar dues idees: d'una banda, la poca consideració general del coneixement profund de la biologia de les espècies objecte de gestió i dels efectes contraproduents que aquest fet pot tenir en el resultat dels programes específics; de l'altra, les llacunes de coneixement que encara tenim, tant teòriques com pràctiques, sobre DG i, en general, en biologia de la conservació. ■

Cursos naturalistes

Una vegada iniciat el Programa 1998-1999 dels Cursos Naturalistes, i després que el primer curs previst per el novembre no va tenir prou inscrits, encetem una nova secció del NOTÍCIES on els coordinadors del segon i el tercer curs ens expliquen com han anat.

Aprofitem aquest encapçalament per seguir animant els socis a apuntar-se als cursos, i també a donar un cop de mà a la Comissió dels Cursos, que ja comença a treballar en el Programa 1999-2000, contactant amb la nostra Secretaria.

Gestió de les aigües al Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa

Els dies 30 i 31 de gener de 1999 es va dur a terme el segon dels cursos naturalistes coorganitzat amb el PNZVG.

La sessió començà dissabte al matí al Casal del Volcans d'Olot, amb una assistència de dotze cursetistes. Emili Bassols, biòleg de l'Àrea de Patrimoni Natural del PNZVG, inicià el curs fent una introducció al marc territorial. En una segona part, Dolors Ferré, geòloga del Parc, en substitució de Marta Puiguriquer, féu una introducció del medi físic i les característiques hidrològiques, que il·lustrà amb diapositives.

Seguint l'horari dels curs, vam marxar cap al puig Redon (les Preses), punt des del qual es pot observar una bona panoràmica de la Garrotxa. El dia, encara que fred, era assolellat i el vent que bufava permetia veure el mar i el Pirineu nevad. Allà vam poder comentar aspectes del vulcanisme, la distribució d'estrats geològics i brolladors d'aigua, els límits del Parc, el riu Fluvià, etc.

Havent dinat, vam dirigir-nos a Can Jordà, on s'havia de realitzar la sessió de la tarda. Durant la primera hora i mitja es va fer una explicació

Cursos de formació de guies de natura

Cursos molt amens per a grups reduïts, que ja es van iniciar l'any passat. Organitzats amb l'ajut de l'Ajuntament de Fraga i subvencionats en part per la Unió Europea i l'Ajuntament de Mequinensa.

- 3r Curs de Formació de Guies de Natura, del 16 al 18 d'abril a l'aiguabarreig del Segre i el Cinca, Mequinensa (Baix Cinca).
- 4t Curs de Formació de Guies de Natura, dies 14, 15 i 16 de maig a l'aiguabarreig del Segre i el Cinca, Mequinensa (Baix Cinca).

Contingut: al llarg del cap de setmana es treballarà la identificació de fauna vertebrada i invertebrada (pràctiques amb lepidòpters), així com la vegetació i conceptes bàsics de geologia.

El preu dels cursos és de 14.000 pessetes. Els socis de la Institució gaudiran d'un descompte en el preu d'inscripció, el qual serà de 5.000 pessetes tot inclòs. Per a més informació, truqueu al tel. 974 464 435 o envieu un correu electrònic a l'adreça aiguabarreig@patal.com

Altres activitats

24 d'abril, a l'Aula de Natura del Baix Cinca (Mequinensa, Baix Cinca), presentació del llibre *La fauna del Matarranya*, de Miquel Blanc, i editat per l'Associació Cultural del Matarranya.

Estudi de la Biodiversitat a la Conca del Besòs.

Coordiadors: Fernando Carceller, Guillem Chacón i Víctor Iglesias. Editat pel Consorci per a la Defensa de la Conca del Besòs amb el suport de la Diputació de Barcelona (1999).

Aquest treball ha estat guardonat enguany amb el segon premi de la convocatòria Alhambra Agua y Medio Ambiente de la Càtedra UNESCO de la Universitat de Granada i l'Organització Internacional d'Universitats per al Desenvolupament Sostenible i Medi Ambient.

Observar las mariposas. Albert Masó i Manel Pijoan. Ed. Geoplaneta. Barcelona, 1998. 320 p.

Circular de la SHNB, núm. 16. Palma de Mallorca, 1999. 11 p.

---

sobre el que fa el PNZVG en temes d'aigua —problemes de contaminació d'aigua superficial i d'aigües subterrànies, reintroducció d'espècies (la nàiade), control de cabals, etc.— es va introduir el Sistema d'Informació Geogràfica del Parc, l'anomenat MiraMón (desenvolupat al CREA de la UAB), i per acabar, es va fer una demostració del programa. Els alumnes de fora la comarca i la coordinadora vam fer nit a l'alberg d'Olot.

El diumenge, de bon matí, amb sol com el dia anterior però una mica més de fred, vam visitar la nova depuradora d'Olot acompanyats de Francesc Canalias, i tot seguit vam fer un itinerari amb cotxe pel riu Fluvià, amb parades a:

- Aigües avall de la depuradora, on es vam comentar la millora de la qualitat de l'aigua des que es va posar en marxa la nova depuradora.

- Mirador de Castellfollit, on, a més de veure el riu i les sèquies, es va explicar el trajecte de la futura variant de la N-260.
- Fàbrica La Sebastina (Sant Joan les Fonts), per veure el lligam entre l'home i l'aigua, el bosc de ribera predominant i la problemàtica del manteniment del cabal ecològic.
- Punt d'aforament d'aigua a Olot, on es va aprofitar per veure un fenomen de vulcanisme.

A la tarda, de nou a Can Jordà, vam parlar de la nova ACA (Agència Catalana de l'Aigua), que es desenvoluparà a partir de la recent Llei 24/1998 (vegeu el NOTÍCIES, núm. 21); i es van completar alguns materials per al dossier dels alumnes. El curs es va cloure amb un resum, seguit d'una tertúlia sobre temes complementaris del PNZVG (gestió del bosc de ribera, difusió dels estudis que es porten a terme, educació ambiental). ■

Ecologia i comportament hivernal dels ocells en boscos subalpins: estratègies evolutives i tècniques d'estudi

Durant els dies 6 i 7 de febrer va tenir lloc al Parc Natural del Cadí-Moixeró el tercer dels cursos naturalistes de la Institució previstos per a aquesta temporada. Organitzat conjuntament amb el Parc, i impartit pel biòleg Lluís Brotons, de la Facultat de Biologia de la UB, els deu participants van ser introduïts en el món de les espècies d'ocells dels àmbits subalpins.

L'objectiu principal del curs va ser iniciar els participants en el coneixement de l'hàbitat i el comportament de les espècies de muntanya que es troben en els nostres paratges. En concret, el curs es va estructurar en dues sessions teòriques, celebrades al Centre de Recepció del Parc Natural, i dues sortides pràctiques que van tenir lloc a la zona dels boscos de pi negre dels Orris i vessants de la Tossa (dissabte), i al coll de Pal, zona de la Bòfia (diumenge).

En el transcurs de les sessions teòriques es van descriure les principals característiques dels àmbits de muntanya, les diferents adaptacions que presenten les espècies tractades, tal com és el cas de la mallarenga petita i la mallarenga emplomallada; conèixer quines són les

estratègies evolutives de les poblacions dels boscos de coníferes; veure el seu comportament alimentari i de predació, o bé observar els diferents grups socials i les jerarquies que es produeixen entre les diferents poblacions d'ocells d'aquests àmbients.

Les dues sortides pràctiques van permetre fer el seguiment *in situ* dels individus marcats en menjadores, així com a aprendre les diferents estratègies utilitzades per a la captura i observació dels ocells, com es el cas de les xarxes xineses amb reclams per a la captura d'individus, l'anellatge científic d'ocells i la seva importància, la realització de censos poblacionals i classes de censos utilitzats, o bé la identificació de les espècies d'ocells mitjançant el reconeixement del seu cant.

En conjunt, es va pretendre introduir les persones interessades en el coneixement del nostre medi natural per tal de poder aprofundir en l'estudi del medi que ens envolta.

Els participants van passar la nit al refugi d'Erols, dins l'àmbit del Parc, on es va seguir un viu debat sobre els temes del curs. ■

Estratègia espanyola per a la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica

Un cop aprovada per la Comissió Sectorial de Medi Ambient, constituïda per representants del Govern central i els consellers de Medi Ambient de les comunitats autònomes, es va presentar públicament el text definitiu el propassat 8 de març.

Tots aquells que estiguin interessats a disposar de la darrera versió d'aquest text, el poden demanar a la Secretaria de la Institució o consultar-lo properament a la web de la Institució: <http://www.iec.es/societat/ichn> ■

La Institució esdevé membre del Comitè Tècnic de la Fundació Fòrum Ambiental

La Fundació Fòrum Ambiental és constituïda per empreses i institucions interessades en l'ambientalització de les empreses i en la promoció del sector econòmic del medi ambient.

Els seus Estatuts preveuen la constitució d'un comitè tècnic encarregat de suggerir activitats a desenvolupar per la Fundació i d'expressar la seva opinió sobre les iniciatives dutes a terme. En la reunió del Patronat de la Fundació del passat 25 de gener es va constituir formalment aquest Comitè Tècnic i es va aprovar la llista d'entitats que en formaran part.

La Institució ha estat admesa com a membre d'aquest Comitè Tècnic, aspecte que cal valorar molt positivament ja que és una manera d'integrar la visió naturalística i científica en la gestió del medi ambient, la qual cosa ens obliga a participar-hi activament.

Tots els membres de la Institució que estiguin relacionats amb el món de l'empresa i que vulguin col·laborar en aquesta nova tasca d'assessorament poden posar-se en contacte amb la Secretaria per rebre més informació.

Recull de legislació

Espais naturals protegits

Anunci d'informació pública sobre el Projecte de decret pel qual s'aproven les normes generals del Pla per a la conservació de les àrees protegides de les illes Medes per al període 1999-2002 (DOGC núm. 2792, del 23 de desembre de 1998).

Resolució del 21 de setembre de 1998, per la qual s'aprova inicialment el Pla especial de delimitació definitiva dels espais del PEIN: aiguabarreig Segre - Cinca, tossals d'Almatret i Riba-roja (DOGC núm. 2799, del 5 de gener de 1999).

Resolució del 16 de desembre de 1998, per la qual s'aprova inicialment el Pla especial de delimitació definitiva dels espais del PEIN l'Alt Àneu. (DOGC núm. 2812, del 25 de gener de 1999).

Resolució del 18 de desembre de 1998, per la qual s'aprova inicialment el Pla especial de delimitació definitiva dels espais del PEIN Gelada i Naut Aran. (DOGC núm. 2812, del 25 de gener de 1999).

Resolució del 18 de desembre de 1998, per la qual s'aprova inicialment el Pla especial de delimitació definitiva dels següents espais del PEIN: massís de les Salines, penya-segats de la Muga i massís de l'Abera. (DOGC núm. 2815, del 28 de gener de 1999).

Ordre del 2 de febrer de 1999, per la qual es prorroguen les normes generals del Pla per a la conservació de les àrees protegides de les Illes Medes per al període 1995-1998. (DOGC núm. 2823, del 9 de febrer de 1999).

Resolució del 26 de gener de 1999, per la qual es fa públic l'Acord del Govern del 24 de desembre de 1998, pel qual aprova definitivament el Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge de l'estany de Sils, la riera de Santa Coloma i els turons de Maçanet. (DOGC núm. 2834, del 25 de febrer de 1999).

Avaluació de l'impacte ambiental

Edicte del 2 de febrer de 1999, pel qual es fa pública la declaració d'impacte ambiental del projecte de neteja i condicionament del Segre, als termes municipals de Seròs, la Granja d'Escarp i Massalcoreig. (DOGC núm. 2833, del 23 de febrer de 1999).

Edicte del 2 de febrer de 1999, pel qual es fa pública la declaració d'impacte ambiental del Projecte d'emissari submarí d'aigües de l'EDAR del Prat del Llobregat al terme municipal del Prat del Llobregat (DOGC núm. 2831, de 19 del febrer de 1999).

Edicte del 28 de desembre de 1998, de notificació de la Resolució d'aprovació del projecte de recuperació de la via navegable de l'Ebre, tram Móra d'Ebre - Riba-roja (Ribera d'Ebre) (ref.:98-8408). (DOGC núm. 2813, de 26 de gener del 1999).

Nomenaments

Decret 25/1999, del 9 de febrer, de nomenament del senyor Antoni Solé i Gasset com a director general de Medi Natural del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca. (DOGC núm. 2826, del 12 de febrer de 1999).

Resolució del 26 de gener de 1999, per la qual es fa públic l'Acord de Govern del 24 de desembre de 1998, de nomenament dels membres del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible. (DOGC núm. 2829, de 17 del febrer de 1999). ■

Tècniques d'estudi dels ocells i aplicació didàctica

Sessió teoricopràctica.
Lloc: Mas Pins CEA.
Patronat Metropolità del Parc de Collserola
Data: 13 de març de 1999

Malgrat les satisfaccions que fàcilment produeix l'observació directa dels ocells en el seu medi, el potencial didàctic d'aquesta activitat és força infrautilitzat en l'ensenyament.

Amb aquest curs volem passar-vos a l'abast les eines metodològiques i d'experiència didàctica que hem anat acumulant en els programes d'estudi d'aquest grup faunístic, amb la intenció de compartir l'aposta pels ocells com a grup òptim per plantejar una aproximació educativa a la fauna i, a la vegada, fer-vos més planera la vostra pròpia *aventura* pedagògica en aquest tema.

Finalment, com a centre implicat en la gestió d'un espai natural a través del desenvolupament del seu projecte educatiu, us proposarem fer un pas més en el disseny de les activitats d'estudi de la fauna per tal que, en una perspectiva més àmplia, permetin una reflexió sobre l'ús i conservació dels sistemes naturals.

Continguts

Detecció i observació dels ocells
Didàctica de l'estudi

Inscripcions

Per telèfon: Mas Pins, CEA, tel. 934 068 452
Preu: 2.000 pessetes per persona
Nombre de places: màxim, 30 persones

Cursos naturalistes

10 i 11 d'abril de 1999

Les aus limícoles: aspectes ecològics i identificació de les espècies presents a la Mediterrània occidental, a cura de **Jordi Martí**, ornitòleg.

17 i 18 d'abril de 1999.

Reintroduccions de fauna: una eina per a la conservació de les espècies, a cura de **Deli Saavedra**, biòleg.

Sessions científiques

14 d'abril de 1999, a les 7 de la tarda, a la Sala Prat de la Riba de l'IEC. **Cal abordar la protecció de la diversitat geològica a Catalunya?**, a cura de **Josep M. Mata**, catedràtic d'Investigació i Prospecció Minera del Departament d'Enginyeria Minera i Recursos Naturals de la UPC.

fundada el 1899

ICHN
Institut Català
d'Història Natural
Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Redacció: ICHN
C. del Carme, 47
08001 Barcelona
Tel. 932 701 652
Fax 932 701 180

Imprimeix: IMPREMTA BADIA, SL
Maqueta: Albert Beltran
Dipòsit Legal: B-39829-1995

Agenda

La participació de la comunitat científica en els òrgans públics encarregats de la gestió del medi natural a Catalunya

Dimarts 13 d'abril, a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, de 7 a 9 del vespre.
Sessió acadèmica organitzada per l'Institut d'Estudis Catalans i la Institució Catalana d'Història Natural amb l'objectiu de presentar i analitzar les possibilitats de participació i les aportacions de la comunitat científica en els òrgans públics encarregats de la gestió del medi natural a Catalunya.

Programa:

Presentació a càrrec de **Manuel Castellet**, president de l'IEC.

Introducció: La participació de la comunitat científica en la gestió del medi natural a Catalunya. **Josep Germain**, secretari de la ICHN.

Presentació de casos concrets: **Joaquim Gosálbez**, representant de l'IEC al Consell de Caça de Catalunya; **Agustín Sánchez-Arcilla**, representant del Consell Interuniversitari de Catalunya al Parc Natural del Delta de l'Ebre; **Josep Vigo**, representant de l'IEC al Parc Natural del Cadí-Moixeró.

Taula rodona moderada per **Lluís Paluzié**, president del Consell de Protecció de la Natura de Catalunya, i amb la intervenció dels ponents anteriors i de **Jaume Vicens**, director del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa.

Curs sobre el medi natural i el paisatge a Terrassa

La Institució col·labora amb la Fundació Cultura i Comunicació de Terrassa en l'organització del curs **El medi natural i el paisatge a Terrassa**, el qual es centrarà en la presentació dels resultats que diferents estudis relacionats amb el coneixement i la conservació del medi natural i el paisatge es duen a terme a l'àmbit terrassenc i a la comarca del Vallès Occidental.

Programa:

Dilluns 12 d'abril. Geologia: la importància paleontològica del Vallès; el cas del jaciment paleontològic de cal Guardiola (Terrassa). **Salvador Moyà Solà**, Institut de Paleontologia Miquel Crusafont de Sabadell.

Dimecres 14 d'abril. Paisatge i vegetació: els hàbitats d'interès comunitari presents al Vallès Occidental. **Josep Pinto i Fusalba**. Secció de Geografia, Universitat de Girona.

Dilluns 19 d'abril. Flora: criteris per a la conservació de les espècies endèmiques i singulars presents en el terme terrassenc. **Àngel M. Hernández Cardona**. Doctor en biologia.

Dimecres 21 d'abril. Fauna: els invertebrats com a indicadors de l'estat de conservació del medi natural. **Antoni Serra i Sorribes**. Departament de Biologia Animal, Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona.

Lloc i horari: Fundació Cultura i Comunicació, carrer de Sant Jaume, 20 de Terrassa, de 8 a 2/4 de 10 del vespre.

Inscripció: Gratuïta per als socis de la Institució Catalana d'Història Natural.

Recordeu

Horari d'atenció als socis de la ICHN

Dilluns i dimecres i divendres, de 9 h a 14 h
Dimarts i dijous, de 16 h a 20 h
Adreça electrònica: ichn@iec.es
Adreça d'Internet: <http://www.iec.es./societat/ichn>

Han col·laborat en la redacció d'aquest NOTÍCIES:

Glòria Arribas (Patronat de Collserola), Cèsar Blanché, Guillem Chacón, Josep Germain, Núria Gómez, Josep M. Mallarach, Jordi Pietx, Joan Real i Albert Rovira.